

Lokalbehovsplan 2024, version 2

Planering för perioden 2026-2035

Upplevelsenämnden

Underlag till Lokalförsörjningsplan 2025

Foto: Visualisering Programhandling Kulturhus Joar

1. Inledning	3
1.1 Syfte	4
1.2 Avgränsning	5
1.3 Lokalplanering	5
2. Utgångspunkter – befintliga lokaler	7
2.1 Idrott och fritid	7
2.2 Kultur	13
3. Förutsättningar	16
3.1 Lagar och reglemente	16
3.2 Vision och mål	17
3.3 Idrotts- och kulturpolitiska programmen	19
3.4 Ekonomi	20
4. Förväntad framtida utveckling	21
4.1 Befolkningsprognos och bostadsutveckling	21
4.2 Omvärldsanalys	23
4.3 Verksamhetsutveckling	25
4.4 Lokaler med förändrade förutsättningar	27
5. Effekter på lokalbehov / framtida behov	29
5.1 Idrott och fritid	29
5.2 Kultur	38
5.3 Behov planberedskap för extern verksamhet	42
5.4 Samverkansmöjligheter	42
5.6 Konsekvenser om förslagna investeringar inte prioriteras	43
6. Sammanvägd behovsbedömning och förslag	45
6.1 Förslag investeringsplan 2026–2035	45
6.2 Lokaler som lämnas	46
Bilaga Markbehovsplan för upplevelsenämndens lokalförsörjning	47

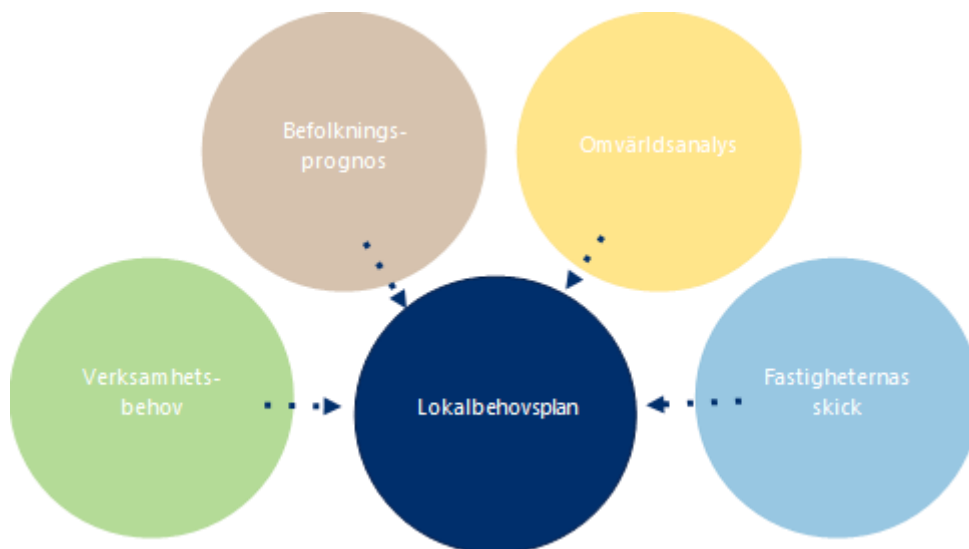
1. Inledning

Enligt kommunens "Policy för lokalförsörjning" (KS2017/743) ska det lokalstrategiska arbetet eftersträva hög lokaleffektivitet och god ekonomisk hushållning av de gemensamma resurserna. Detta görs genom att arbeta för ändamålsenliga lokaler till lägsta kostnad över tid, där kostnad och nytta är i balans. Lokalåtgärder och investeringar utgör stor del i både verksamheters och hela kommunens ekonomi och därför bör varje åtgärd noga bedömas och analyseras innan beslut.

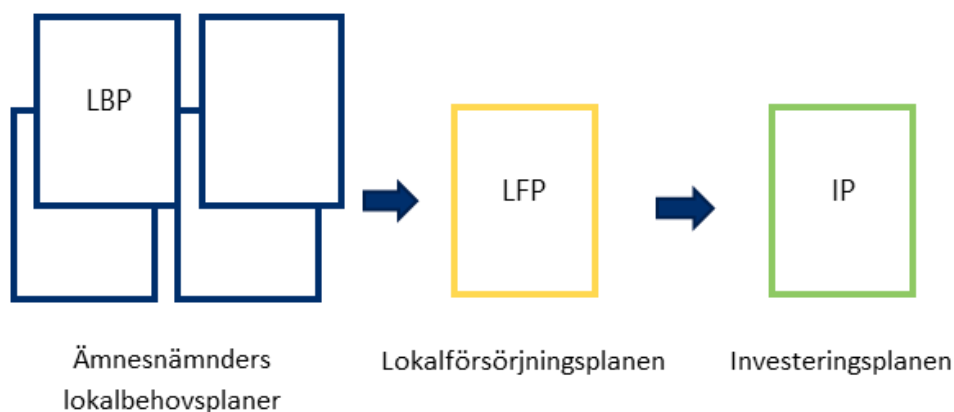
För att nå detta tar upplevelsenämnden fram en lokalbehovsplan för sina respektive verksamhetsområden: anläggningar och lokaler för fritids-, idrotts-, kultur- och annan rekreativ verksamhet. Dokumentet utgör underlag till kommunens lokalförsörjningsplan, vilken i sin tur är ett prioriteringsstöd till den årliga budget- och planeringsprocessen. Både lokalbehovsplanen och lokalförsörjningsplanen är strategiska dokument som skrivs för en tioårsperiod (2026–2035) och revideras varje år.

Grunden för lokalbehovsplanen är kommunens utveckling baserat på bostadsplaner och befolkningsprognos (2024), liksom befintligt lokalbestånds skick och hur verksamheterna nyttjar dessa lokalresurser. Även de förändringar i omvärlden som ger nya krav och regelverk på verksamheterna, förnyade arbetssätt och ansvarsområden, med mera, utvecklar verksamheterna och därmed deras lokalbehov.

Beslut om investeringar i form av ny, om- och tillbyggnad innebär ett långsiktigt ekonomiskt åtagande där det är av största vikt att satsat kapital värdesäkras. För hållbara lokallösningar ska strävan vara att ta hänsyn till människa, verksamhet och teknik samtidigt genom utveckling av nya arbetssätt, flexibla lösningar och samnyttjande av lokaler.

Flera olika faktorer baserat på nuläge, förutsättningar och framtida utveckling resulterar i verksamheternas lokalbehov och därmed Lokalbehovsplan.

Processbild över lokalförsörjningsprocessen kring investeringar.

1.1 Syfte

Syftet med lokalbehovsplanen är att styra mot en effektiv lokalanvändning inom ramen för en god ekonomisk hushållning samt vara ett prioriteringsstöd. Med lokaleffektivitet menas att lokalanvändarna har ändamålsenliga lokaler till lägsta kostnad över tid där kostnad, hög nyttjandegrad och nytta är i balans för kommuninvånare och andra brukare.

Dokumenttyp Lokalbehovsplan

Beslutad av
Upplevelsenämnden

Gäller fr.o.m. 2025-03-27

Ersätter Lokalbehovsplan 2024

Gäller för
Upplevelseförvaltningen

Dokumentet syftar till att tydliggöra hur upplevelseförvaltningens verksamhetslokaler behöver vidareutvecklas för att möta det förändrade behovet.

1.2 Avgränsning

Lokalbehovsplanen omfattar upplevelseförvaltningens lokalbehov av såväl nya lokaler som omställningar/verksamhetsanpassningar (hyresgästanpassningar) av befintliga lokaler. Upplevelseförvaltningen har även ansvar för ett antal markanläggningar såsom fotbollsplaner. Vissa av markanläggningarna har tillhörande facilitetsbyggnader vilka berörs av lokalbehovsplanen. Därför omnämns markanläggningarna, men den strategiska utvecklingen av dem, utöver facilitetsbyggnader, omfattas ej i detta dokument.

1.3 Lokalplanering

Det löpande arbetet under året behöver ske enligt en strukturerad och dokumenterad process som medger god samordning mellan berörda parter och tar hänsyn till fysisk planering, verksamhetsplanering och ekonomisk planering. För enskilda projekt behöver det finnas tydlig vision, effektmål (vad vill verksamheten uppnå på sikt), flöden, samband och ekonomiska kalkyler.

Utöver enskilda investeringsprojekt genomförs även lokalanpassningar av olika slag löpande under årets gång. Det här kan exempelvis vara tillgänglighetsanpassningar, omorganisationer i verksamhet som kräver förändrade lokaler, eller utökningar av säkerhet. För detta finns årligen en investeringssumma som fördelas i samråd med verksamhet, lokalsamordnare, och fastighetsförvaltare på mindre eller mellanstora åtgärder.

Under året inkommer önskemål och behov som sedan bedöms utifrån kriterierna att nå goda ändamålsenliga lokaler med ekonomi och nytta i balans. Det befintliga lokalbeståndet ses kontinuerligt över och anpassas för att kunna öka kapaciteten vid behov.

1.3.1 Ny fastighets- och lokalförsörjningsstrategi

PwC har under 2023 på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Enköpings kommun genomfört en granskning av kommunens investerings-, underhålls- respektive lokalförsörjningsprocess. Rapporterna lyfter bland annat fram en rekommendation till kommunstyrelsen att ta fram en fastighetsstrategi som inkluderar fastighetsunderhåll. Verksamhet Fastighet på

samhällsbyggnadsförvaltningen (sen januari 2025 teknik- och serviceförvaltningen) har därför under våren 2024 arbetat med att ta fram ett styrande dokument som samlar principerna för det strategiska arbetet. Detta inkluderar principer för äga eller hyra, fastighetsägaransvaret och interhyresavtal, affärsplan per fastighet med fastighetsunderhåll och fastighetsdrift tydligt kopplat till övrig långsiktig strategisk planering, hållbarhet och miljö, samt pekar på vikten av en tydlig process med att ta fram lokalbehovsplaner per verksamhetsnämnd och en kommunövergripande fastighets- och lokalförsörjningsplan. **Arbetet med att förankra den nya strategin pågår under 2025 och beslut planeras preliminärt tas under året.**

1.3.2 Uppdaterad lokalförsörjningsprocess

Årshjulet för lokalförsörjningsprocessen har under 2024 och kommer under 2025 att förändras. Det tidigare lokalförsörjningshjulet har utgått ifrån att befolkningsprognosen levereras i maj och Lokalbehovsplanerna godkänns i september. Under 2024 flyttades leveransen av prognosen från att komma i maj till oktober/november. Detta innebär att Lokalbehovsplan 2024 som godkändes i september utgick ifrån befolkningsprognos 2023.

Om väsentliga förändringar skett sen Lokalbehovsplan 2024 godkändes så måste Lokalbehovsplanen gå upp igen för att rätt underlag ska finnas till Lokalförsörjningsplan 2025 som planeras för beslut under senvåren 2025. I november kom även befolkningsprognos 2024, och underlaget uppdateras därefter den nya informationen.

För att likvärdiga underlag ska finnas till Lokalförsörjningsplan 2025 så har upplevelsenämnden tagit fram en Lokalbehovsplan 2024, version 2. Detta innebär att Lokalbehovsplan 2025 utgår och nästa nya plan är Lokalbehovsplan 2026.

2. Utgångspunkter – befintliga lokaler

Enköping kommuns verksamhetslokaler är till stor del byggda under 1960 till 1980-talet, och har de senaste 20 åren kompletterats med ett antal nybyggnadsprojekt. Det finns ett stort underhållsbehov bland några av lokalerna då de nått sin ekonomiska livslängd. Samtidigt har verksamheternas behov ändrats med nya arbetsätt, ny lagstiftning mm, vilket också påverkar lokalerna.

Majoriteten av verksamhetslokalerna ägs av kommunen, men det finns även en del inhyrda lokaler.

2.1 Idrott och fritid

Det finns ett stort och brett bestånd av lokaler, hallar och anläggningar i kommunen. De är koncentrerade i staden men finns även i de mindre orterna.

2.1.1 Befintliga lokaler

Idrotts- och ishallar

Majoriteten av idrottshallarna används på dagtid av grundskoleverksamhet och hyrs ut på kvällar och helger till diverse föreningsliv, men även till andra aktörer såsom näringslivet för större evenemang.

De lokaler som benämns som hallar/sporthallar är fullstora, medan gymnastiksalarna är mindre ytor för exempelvis träning eller idrottsundervisning i mindre grupper eller för yngre åldrar.

- Idrottshuset – A, B och C-hall, pingishall, brottningslokal, squash, föreningsgym, konferenslokaler, och bowling

Huset invigdes 1975 och firar därmed 50 år i år. Löpande ombyggnationer och renoveringar, exempelvis av kontor/personaldelar och bowlingen. Vid byggnationen av Pepparrottsbadet sades gamla badhuset upp av upplevelseförvaltningen. Behovet av underhåll varierar i de olika delarna av byggnaden. **Energibesparande åtgärder via kommunens EnOff-projekt genomförs under 2025.**

- Enahallen

Ny anläggning, byggd 2018. **Solceller monterades på taket under 2024.**

- Bergvretenhallen
- Fjärdhundra sporthall

Nyligen renoverade omklädningsrum.

Dokumenttyp Lokalbehovsplan

Beslutad av
Upplevelsenämnden

Gäller fr.o.m. 2025-03-27

Ersätter Lokalbehovsplan 2024

Gäller för
Upplevelseförvaltningen

- Hummelstahallen
- Lillkyrka sporthall
- Skogsvallen-Nordiahallen (Grillby)
Ombyggd och renoverad 2016.
- St Ilianshallen
Byte av fönster och vissa dörrar 2021-2024. Omklädningsrummen är renoverade för 10-12 år sedan.
- Örsundsbro sporthall
- Korsängens gymnastiksal
Nytt ventilationsaggregat, och renovering av omklädningsrum under 2024.
- Romberga gymnastiksal
Renovering av omklädningsrum 2019 på grund av vattenläcka. Nya fönster 2022.
- Västerledens gymnastiksal
Trapphiss installerad 2017. Lokalerna är i sämre skick och underhåll genomförs för att hålla byggnaden brukbar tills den ersätts av nybyggnadsprojektet Västerledens aktivitetscenter 2026.
- Fjärdhundra gymnastiksal
- Hummelsta gymnastiksal
- Grillby gymnastiksal
- Skolsta gymnastiksal
- Bahcohallen - ishall
Hallen är byggd 1983 och större om- och tillbyggnad behövs för att möta de nuvarande förbundskraven på den nivå som lagen spelar. Lokalen är i behov av större underhåll. Renovering av läktare, parkering och fasad är planerad 2024-2025. En incident för något år sedan visade att hallen ej klarar av sommaris eller tidig höst under ordinarie säsong, och större saneringsarbete genomfördes. Byggnaden finns med som ett EnOff-projekt för att energieffektivisera hallen.
- Sandbrohallen - ishall
Nybyggd, 2017. Taket är bytt på grund av felbyggnation. Solceller installerades 2023.

Lokalerna underhålls kontinuerligt. Ovan nämnda renoveringar och underhållsåtgärder är av större karaktär. Belysningen och golven har setts över i många av hallarna de senaste åren, samt även lås och larm för att utveckla bogningsbarheten. Några av belysningsbytena har gjorts i samband med EnOff-

projektet (se kapitel 4.2.1 för förklaring av projektet). Flera av anläggningarna är i behov av uppdaterade ytskikt för att kännas ännu mer attraktiva.

Nyligen genomförda ombyggnationer är bland annat bowlinghallen i Idrottshuset som renoverats och byggts om under 2023 och 2024.

Badanläggningar och camping

Upplevelseförvaltningen driver ett badhus, ett utomhusbad, fyra friluftsbad, och en camping. Lokalerna underhålls kontinuerligt och nedan nämnda renoveringar och underhållsåtgärder är av större karaktär.

- **Pepparrottsbadet (familjebad, simhall, gym och relax)**
Nybyggd 2021. Kontinuerliga markproblem runt byggnaden pga sankmark.
- **Fjärdhundrabadet**
Utomhusbad med kiosk och omklädning från 1970-talet. Stundtals behov av större underhåll på grund av bland annat läckande bassäng. Dyr i drift.
- **Bredsand camping, vandrarhem och bad**
Camping som togs över i befintligt skick av kommunen 2023. Byggnaderna är i behov av större underhåll, och ombyggnation behövs för de campingstugor som idag är utdömda. Pågående renovering av restauranghuset.
- **Koffsan badplats (Husby)**
- **Nylada badplats (Ekolsund)**
- **Alstabadet (Örsundsbro)**

Övriga lokaler och byggnader

I Enköpings kommun finns ett rikt föreningsliv med många olika föreningar och engagemang. En del av dem bedriver sin verksamhet i lokaler som ägs eller hyrs av kommunen. Nedan är beskrivet de lokaler och fastigheter som upplevelseförvaltningen hyr för olika typer av föreningsliv samt övrig verksamhet som inte inkluderas i kategorin idrottshallar eller badanläggningar. Lokalerna underhålls kontinuerligt och nedan nämnda renoveringar och underhållsåtgärder är av större karaktär.

- Sommarro
Föreningslokal för personer med funktionsnedsättning och funktionshinder. Tillgänglighetsanpassad badramp byggd 2023.
- Ridskolan Åkerby
Lokalerna har behov av underhåll. De befintliga spiltorna byts kontinuerligt ut mot boxar för att möta de rådande kraven på hästhållning.
- Skyttecentrum
Föreningslokal. Tak har nyligen bytts ut.
- Främjarstugan
Lokal för friluftslivsfrämjande.
- Aulan, Westerlundska gymnasiet
Del av Westerlundska gymnasiet byggt 2024.
- Kaptensgatan 19
Administrativ lokal för anläggningsverksamhet, och garage för maskiner. Ombyggnation för att tillskapa entré och spolhall vid inflytt 2023.
- Skattmansöbacken – skidbacke
Facilitetsbyggnad. Skidbacken har under de senaste åren inte varit i drift, men startade upp igen under vintern 2025. Underhålls och energieffektiviserande åtgärder behöver genomföras för att hålla anläggningen igång. Utredning kring om skidbacken ska fortsätta hållas öppen kommande år utreds under 2025.
- Fagerskogen paviljong – motorsport
Klubbhus i dåligt skick med eftersatt underhåll.

Externt inhyrda

- Skatehallen, Sandgatan 9
Föreningslokal, **ambition att sägas upp 2025.**
- Luftsyttebana
Föreningslokal i källare på bostadsrättförening.
- Industrivägen 4 (Örsundsbro)
Styrketräningslokal.

Anläggningar och facilitetsbyggnader

Utöver ovan nämnda fastigheter förvaltar upplevelseförvaltningen anläggningar för utomhusidrott – idrottsplatser (IP). I anslutning till dessa anläggningar finns olika typer av facilitetsbyggnader och föreningslokaler som upplevelseförvaltningen ansvarar för. Lokalerna underhålls kontinuerligt och nedan nämnda renoveringar och underhållsåtgärder är av större karaktär.

- Åvallen IP (Örsundsbro)
- Enavallen IP – fotboll och friidrott, speakertorn
Idrottsplatsen invigdes 1934 och byggdes om 1992.
- Fanna IP- fotboll
- Korsängens idrottsfält - fotboll, softball, baseball och rugby, facilitetsbyggnad (Korsängsfältets omklädning)
Nyligen byggd facilitetsbyggnad för omklädning samt speakertorn 2023.
Rugbylokal med klubbhus.
- Mellevi IP (Fjärdhundra)
- Härnevi IP
- Borgvallen IP (Hummelsta)
- Skogsvallen IP (Grillby)
- Lillkyrka IP
- Hökens IP – boule
Autonom toalett installeras 2025.
- Motionsspår (7 st)
Autonom toalett installeras vid Gånstaspåret 2025.

Pågående och nyligen avslutade projekt bland dessa är ett speakertorn på Enavallens IP, facilitetsbyggnader på bland annat Hökens IP och vid

Gånstaspåret, samt omklädningsrum på Korsängens idrottsfält och Enavallens IP.

Samverkan

Allmänheten och andra verksamheter har möjlighet att boka kommunens lokaler via Bokningsservice på upplevelseförvaltningen.

Upplevelseförvaltningens lokaler som hyrs ut via Bokningsservice är bland annat idrottshallarna. Flera av lokalerna hyrs ut genom samverkan med andra förvaltningar. Dessa lokaler hyrs av utbildningsförvaltningen och vård- och omsorgsförvaltningen i första hand, och hyrs ut av Bokningsservice under kvällar och helger när ordinarie verksamhet inte bedrivs i lokalerna.

- **Bergvretenskolan**
Matsal och cafeteria i utbildningsförvaltningens lokaler.
- **Fjärdhundraskolan**
Matsal och hemkunskapssal i utbildningsförvaltningens lokaler.
- **Grillbyskolan**
Matsal och träslöjdssal i utbildningsförvaltningens lokaler.
- **Hummelstaskolan, Munksundsskolan, Rombergaskolan, Skolstaskolan, Enöglaskolan**
Matsal i utbildningsförvaltningens lokaler.
- **Korsängsskolan**
Aula, matsal, träslöjdssal, hemkunskapssal, klassrum (möten) i utbildningsförvaltningens lokaler.
- **Westerlundska gymnasiet**
3 mindre aulor, matsal (mötesrum), klassrum (godkända för övernattnings), cafeteria i utbildningsförvaltningens lokaler.
- **S:t Illiansskolan**
Matsal och kapprum i utbildningsförvaltningens lokaler.
- **Örsundsbroskolan**
Matsal i utbildningsförvaltningens lokaler.
- **Kryddgården**
Samlingssal (A-salen), studierum, och gymlokal i vård- och omsorgsförvaltningens lokaler.

- Ljunggården
Samlingssal (A- och B-salen), glasrummet (mindre konferensrum) i vård- och omsorgsförvaltningens lokaler.

2.2 Kultur

Kulturverksamheten har ett antal egna fastigheter och de är främst koncentrerade till centralorten Enköping. Antalet lokaler och lokalyta för huvudbibliotek, scen och kulturskola har under lång tid varit konstant trots att befolkningen ökar. Lokaler i kransorter har succesivt blivit färre.

En stor del av verksamheten utgår ifrån samverkan med andra verksamheter och aktivitet i deras lokaler. Lokalerna samnyttjas ofta med skolan, framförallt i kransort, men även i tätortens stadsdelar. Samutnyttjandet är en förutsättning för att ge invånare tillgång till service, särskilt till dem som bor i kransort och på landsbygden.

Biblioteken i kransort är även platser för kulturaktiviteter och programverksamhet. Biblioteksbusen ger service åt landsbygd, vårdboende och förskolor. Exempelvis finns fritidsgård i skolans lokaler i Fjärdhundra och i Hummelsta, samt folkbibliotek tillsammans med skolbibliotek i Örsundsbro och Fjärdhundra.

2.2.1 Befintliga lokaler

Flera av lokalerna påverkas i och med olika framtida eller pågående projekt, ex. Joar Blå, Museet, och Örsundsbro bibliotek, vilket innebär att inga större underhåll eller lokalanpassningar är planerade i just de lokalerna. För övriga underhålls lokalerna kontinuerligt och nedan nämnda renoveringar och underhållsåtgärder är av större karaktär.

Lokalerna anpassas vid behov. Exempelvis påverkas Kulturskolans (Vårfruskolan) lokaler i och med den nybyggda gymnasieskolan och estetiska programmets utflytt. Arbete är påbörjat med att hitta en ny hyresgäst för samverkan i lokalerna vilket kan innebära en del anpassningar.

- Joar Blå - Huvudbibliotek, scen, biograf, konstfönster, möteslokal
Ombyggnation och renovering för att skapa Kulturhus Joar är beslutat och planeras vara klart 2028. Olika miljöproblem har åtgärdats löpande.
- Tingshuset Enköping - Scen, konsthall och undervisningsrum.
Fönster har renoverats, men fasaden kvarstår. Renoveringen innebär en ökad komplexiteten för att bibehålla det äldre hantverkets uttryck. Byggnaden byggdes under 1890-talet och ingår i en detaljplan från 1951. Det finns inget säkerskild skydd, men vid en ändring av detaljplanen ska den få ett skydd.

- **Museum och turistinformation**
Lokalerna ligger i en byggnad från 1780-talet och är kulturskyddad samt kulturresevat enligt sp 46. Museet har legat där sen 1987 och ska vid byggnationen av Kulturhus Joar flytta till nya lokaler. Källare har nyligen renoverats.
- **Kulturskolan (Vårfruskolan/Musikskolan)**
Byggnaden byggdes 1864 och är av stort kulturellt intresse. Byggnaden har anpassats kontinuerligt för att möta verksamhetens behov.
- **Wallinska gården**
Lokal för uthyrning till mindre evenemang. Består av olika byggnader – Röda längan från 1800-talet och flyttad till Wallinska gården 1995, Stallet (hantverkslokal), Lilla stugan från 1884, samt ett boningshus från 1901.
I detaljplan 284 (1994): "Q: Kulturresevat. Byggnader med angiven byggrätt får inte rivas. Trädgårdens karaktär får inte förvanskas." Fastigheten är en kulturmiljö som ska bevaras med i princip inga förändringar.
- **Skolparkscenen**
- **Örsundsbro fritidslokal, Tingshuset**
Ovanvåningen hyrs för föreningslokal. Lokalen är ej tillgänglighetsanpassad och bedömning har gjorts att ombyggnationer för att göra byggnaden tillgänglig inte är ekonomiskt. Förskola ligger i bottenplan.
- **Karleby Tingshus**
Föreningslokal, kan exempelvis hyras för mindre evenemang.

Externt inhyrda

- **Rombergagården – fritidsgård och fritidsklubb**
Byggnaden ägs av EHB.
- **V-boden – fritidsgård och fritidsklubb**
Byggnaden ägs av EHB. Anpassningar behövs för att upprätthålla en god arbetsmiljö. Lokalen kommer att sägas upp och flytta in i nya lokaler i nybyggnation Västerledens aktivitetscenter 2026.
- **Barkan – föremålsarkiv**
Förvaring av föremål till museet. Byggnaden saknar idag tillräckligt brandskydd.

Samverkan

För vissa av upplevelseförvaltningens verksamheter ingår de i olika samverkansavtal med en annan verksamhet och förvaltning. Det här kan innebära att samma lokaler delas av olika verksamheter, eller att en del av en verksamhet får lov att använda sig av en annan verksamhets eller förvaltnings lokaler utan kostnad eller mot betalning.

- Hummelsta fritidsgård
Utbildningsförvaltningens lokaler.
- Fjärdhundra fritidsgård
Utbildningsförvaltningens lokaler.
- Träffpunkt Oasen – Omnias lokal
Vård och omsorgsförvaltningens lokaler.
- Folk- och skolbibliotek i Fjärdhundra
Utbildningsförvaltningens lokaler.
- Folk- och skolbibliotek i Örsundsbro – Meröppet
Utbildningsförvaltningens lokaler. Lokalen minskade 2021 då skolan behövde utöka sin verksamhet. Vid pågående nybyggnation på Örsundsbro skolan, planerad att stå klar 2027, finns biblioteket med och är utökat till 300kvm.

3. Förutsättningar

3.1 Lagar och reglemente

3.1.1 Lagar

Bibliotekslagen

I bibliotekslagen står det beskrivet att varje kommun ska ha ett bibliotek som är tillgängligt för alla, ett folkbibliotek. Biblioteket har i uppdrag att verka för läsfrämjande, kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning. De har därmed en viktig funktion som mötesplats och som arena för det offentliga samtalet.

Det står även att elever i grundskolan, anpassad grundskola, gymnasieskolan, samt anpassat gymnasium ska ha tillgång till skolbibliotek. Vikten av detta beskrivs även i Skollagen.

Skollagen

I skollagen finns läroplanen för idrott och hälsa som beskriver vikten av fysisk rörelse och undervisning om hälsa. Stor del av denna undervisning behöver idrottshallar för att kunna bedrivas och därmed behövs tillhörande idrottshallar till de grund- och gymnasieskolor som finns i kommunen. Antal idrottshallar och dess storlek behöver även överensstämma med det behov av undervisning som är beskrivet i läroplanen.

Brottsförebyggande arbete

Lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete trädde i kraft 2023 och pekar ut kommunens ansvar i det brottsförebyggande arbetet. Det, i kombination med en samhällsutveckling där normbrytande beteenden kryper längre ner i åldrarna och psykisk ohälsa ökar, innebär ett än mer utpekat behov av samverkan kring proaktiva insatser.

Den verksamhet hos upplevelseförvaltningen som främst jobbar med olika brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete är fritidsgårdsverksamheten som har öppet sju dagar i veckan, morgon och kväll.

Barnkonventionen

Barnkonventionen antogs av FN 1989 och är sedan 1 januari 2020 lag i Sverige. Den definierar vilka rättigheter som gäller för barn i hela världen.

Barnkonventionen innebär att barn och ungas perspektiv ska vara en naturlig del i byggandet och ges möjlighet till inflytande i planeringen av de byggnader och den utemiljö som de vistas i. Barn och unga ska behandlas lika och ha rätt att överleva, leva och utvecklas.

För upplevelseförvaltningens lokaler gäller exempelvis lagstiftning enligt artikel 31 som beskriver barnens rätt till vila, fritid, lek och rekreation anpassad till barnets ålder. Konventionsstaterna ska främja och respektera rätten att till fullo delta i det kulturella och konstnärliga livet, samt uppmuntra till lämpliga och lika möjligheter för dess verksamheter. Att utveckla ändamålsenliga lokaler i närmiljön ger barn och unga tillgång till kultur- och fritidsaktiviteter samt förbättrar förutsättningarna att organisera och engagera sig i samhällsutvecklingen.

3.1.2 Upplevelsenämndens reglemente

I upplevelsenämndens reglemente finns det beskrivet i huvudsak fyra verksamhetsområden: barn och unga; idrott och fritid; kultur, konst och bibliotek; samt museum och turism.

Därtill och inom dessa verksamhetsområden finns även specificerade uppgifter, varav vissa kan innebära ett lokalbehov. I reglementet ingår bland annat ett ansvar för Kulturskolan, att göra lokaler tillgängliga för allmänheter och föreningar att hyra ut, stöd till föreningar i lokalutveckling, främjandet av fysisk aktivitet, camping- och badverksamhet, samt museiverksamhet.

3.2 Vision och mål

3.2.1 Enköpings vision 2030

Visionen för Enköping, beskrivet i "Enköpings vision 2030", är "Enköping är inspirerande med en livsmiljö där alla kan utveckla sitt allra bästa jag". I det ingår tre inriktningar:

- *Självklar livskvalitet* – Att jobba mot bästa möjliga livskvalitet, delaktighet och inflytande. Det innebär exempelvis hur bibliotek bidrar till allmänna mötesplatser och ett livslångt lärande.
- *Attraktivast i regionen* – Inriktningen innebär bland annat att erbjuda lokaler som möjliggör ett rikt och kreativt kultur- och fritidsliv med spännande mötesplatser.

- *En hållbar omvärldsaktör* – Att använda de mark- och materialresurser som finns för att skapa så yteffektiva lokaler som möjligt. Det innebär även att utöka samnyttjande av ytor, minimera klimatpåverkan genom energisnåla och miljövänliga byggnader, samt se över placering av lokaler för att uppmuntra användning av kollektivtrafik.

3.2.2 Kommunfullmäktiges långsiktiga plan 2024-2027

Kommunfullmäktiges långsiktiga plan styr och prioriterar utvecklingen. Målbilden är att skapa en tryggare kommun där invånarna är stolta att bo och verka i. Detta görs genom målen samhörighet, självständighet och stolthet.

Bland de fokusområden som finns påverkas upplevelseförvaltningens verksamhet bland annat av dessa:

- *Ökat fokus på barn och unga* – Utbudet som upplevelseförvaltningen erbjuder barn och unga med idrottshallar, anläggningar, kulturskola, bibliotek, museum, fritidsgårdar och stöd till föreningsliv, bidrar till att skapa trygg uppväxt oavsett familjens socioekonomiska status.
- *Brott mot välfärden* – Lokaler planeras generellt för att vara säkra och trygga, vilket därmed minskar möjligheterna till mindre brott såsom skadegörelse.

3.2.3 Upplevelsenämndens mål 2025-2026

En av upplevelsenämndens främsta uppgifter är att främja goda möjligheter till fysisk aktivitet och att främja kulturlivet i kommunen, vilket stärker hälsa och välbefinnande för alla.

I nämndplan för 2024 med plan för 2025-2026 är ett av upplevelsenämndens prioriterade utvecklingsmål att stärka folkhälsan och demokratin genom att utveckla befintliga mötesplatser och möjliggöra för att skapa nya mötesplatser med fokus på barn, unga och äldre.

3.3 Idrotts- och kulturpolitiska programmen

De idrotts- och kulturpolitiska programmen antogs av kommunfullmäktige våren 2017 och ska fungera som verktyg både för upplevelsenämnden och övriga kommunala nämnder och bolag.

3.3.1 Idrottspolitiska programmet

Idrottspolitikens vision är att Enköpings idrotts-, fritids- och friluftsliv arbetar aktivt med olika mål för att skapa förutsättningar för bland annat en god folkhälsa, en bred palett av idrottsmöjligheter, samt en meningsfull och inkluderande fritid.

I programmet finns ett antal mål som handlar om hallar och anläggningar:

- Invånare och brukare upplever att anläggningar som byggs är anpassade för att fungera i dagens verksamhet samt för framtidens verksamhet och evenemang i en växande kommun.
- Alla aktörer i idrotts-, fritids- och friluftslivet ges möjlighet att delta i nytänkande projekt som involverar ideella krafter i en kreativ anläggningsutveckling.
- Invånare och föreningar kan ta del av en tydlig underhålls- och investeringsplanering.

3.3.2 Kulturpolitiska programmet

Kulturpolitikens vision är att Enköpings kommun präglas av en kreativ och dynamisk atmosfär med möjlighet att skapa och förverkliga idéer. Detta genomförs genom att exempelvis utveckla den kulturella infrastrukturen, skapa plattformar för ett rikt kulturliv, och tillgängliggöra samt stärka kulturens roll i samhället.

Med kulturell infrastruktur menas lokaler och platser som är anpassad för att uppleva kultur och för eget skapande, samt samlingslokaler och platser för kulturella möten. Det finns flera mål i det kulturpolitiska programmet som rör kulturell infrastruktur:

- Den kulturella infrastrukturen möter kulturlivets behov av ändamålsenliga lokaler för mötesplatser och för verksamheter inom både scenkonst, bibliotek/litteratur, bild och form och film/media och utställningar.
- Landsbygdens kulturella infrastruktur är utbyggd och ändamålsenlig.

Dokumenttyp Lokalbehovsplan

Beslutad av
Upplevelsenämnden

Gäller fr.o.m. 2025-03-27

Ersätter Lokalbehovsplan 2024

Gäller för
Upplevelseförvaltningen

3.4 Ekonomi

Enköpings kommun står inför ekonomiska utmaningar och behöver minska kostnadsutvecklingen de kommande åren. De ekonomiska utmaningarna för Enköpings kommun går i linje med flera andra kommuner i Sverige, med minskade intäkter och stora investeringar.

För att uppnå god ekonomisk hushållning och kommunens finansiella mål måste investeringsnivån hållas på en långsiktigt hållbar nivå. Det finns ett stort behov av investeringar inom kommunkoncernen. Den skattefinansierade verksamheten domineras av investeringar i lokaler och infrastruktur, såväl i nya samt underhåll i befintliga lokaler.

3.4.1 Upplevelseförvaltningens ekonomi

Sedan den 1 juli 2019 har upplevelseförvaltningen ansvaret för alla kommunala idrottshallar. Idrottshallarna och vissa lokaler samnyttjas med utbildningsförvaltningen. Ca. 15% av den totala hyreskostnaden för idrottshallar och lokaler debiteras till utbildningsförvaltningen.

Kunder som hyr tillfälliga lokaler debiteras enligt den taxa som fastställts av kommunfullmäktige. Upplevelseförvaltningen sköter all bokning och uthyrning av lokalerna. Kunder som hyr lokaler på lång sikt har haft hyresavtal alternativt nyttjanderättsavtal med upplevelseförvaltningen. Upplevelseförvaltningen har fått i uppdrag av upplevelsenämnden att se över existerande hyresavtal och uppdatera dem så att hyra ska tas av alla föreningar som hyr kommunens lokaler. Det pågår därmed dialoger och omförhandlingar av avtal med föreningarna.

De ekonomiska utmaningarna påverkar även upplevelseförvaltningen och de befintliga lokalerna ses över för att nå en sån bra användning och ekonomi av lokalerna som möjligt.

4. Förväntad framtida utveckling

4.1 Befolkningsprognos och bostadsutveckling

Befolkningsprognosen utgår från antaganden om antal födda, antal döda samt antal in- och utflyttare till kommunen. År 2023 hade Enköpings kommun 48 292 invånare. Enligt kommunprognos 2024 kommer Enköpings kommun ha cirka 54 500 tusen invånare år 2033, och cirka 59 700 år 2040.

Befolkningsprognosen inkluderar den prognos som finns om bostadsbyggande. Kommunens översiktsplan (ÖP) är vägledande för all fysisk planering inklusive planering för verksamhetslokaler och bostäder. Det pågår just nu ett arbete med ny översiktsplanering till 2040. Den prognos som finns om bostadsbyggande under nästkommande tio år baseras på uppgifter från byggtintressenter i kommunen. Den faktiska utvecklingen är beroende av konjunktur och andra makroekonomiska faktorer. Osäkerheten i dessa bedömningar betraktas för närvarande som mycket stor.

Befolkningsprognosen levereras i två delar: en delområdesprognos på 10 år (2023-2033), samt en kommunprognos som ser till kommunen i stort. Delområdesprognosen inkluderar ett antal projekt. I nedan tabell redovisas kommunprognosen. Ju längre bort i tid prognosen visar, desto större osäkerhet finns det. Notera att summan av alla åldersgrupper inte går jämt ut jämfört med den redovisade totalen. Detta är för att i beräkningarna per åldersgrupp så avrundas siffrorna.

Prognos – åldersklasser 2023-2040

Ålder	2023	2028	2033	Förändring 2023-2033 (%)	2040	Förändring 2033-2040 (%)
0	455	481	578	123 (27%)	638	60 (10,2%)
1-5	2 931	2 673	3 027	96 (3,3%)	3 454	427 (14,1%)
6-12	4 351	4 597	4 534	183 (4,2%)	5 079	545 (12%)
13-15	1 807	1 924	2 179	372 (20,6%)	2 166	-13 (-0,6%)
16-18	1 716	1 887	2 059	343 (20%)	2 106	47 (2,3%)
19-29	5 631	5 801	6 485	854 (15,2%)	7 082	597 (9,2%)
30-39	6 772	6 894	7 143	371 (5,5%)	7 795	652 (9,1%)

Dokumenttyp Lokalbehovsplan

Beslutad av
Upplevelsenämnden

Gäller fr.o.m. 2025-03-27

Ersätter Lokalbehovsplan 2024

Gäller för
Upplevelseförvaltningen

40-64	14 583	15 481	16 844	2 261 (15,5%)	18 657	1 813 (10,8%)
65-74	4 860	5 096	5 675	815 (16,8%)	6 017	342 (6%)
75-79	2 380	2 132	2 240	-140 (-6%)	2 595	355 (15,8%)
80-84	1 511	1 943	1 792	281 (18,6%)	1 986	197 (11%)
85-89	822	1 028	1 345	523 (63,6%)	1 268	-59 (-4,4%)
90-w	473	519	643	170 (35,9%)	886	243 (37,8%)
Summa	48 292	50 455	54 544	6 252 (12,5%)	59 731	5 187 (9,5%)

Den största ökningen från 2023 till 2033 beräknas finnas bland 13-18 åringar och 80+.

Det här kan innebära ett ökat tryck på verksamheter såsom fritidsgård, kulturskola, och en utökning av föreningsliv som har behov av mötesplatser, föreningslokaler, och bokning av lokaler och anläggningar.

Prognos - tätorter 2023-3033

Tätorter	2023	2028	2033	Förändring 2023-2033 (%)
Bredsand	2 057	2 257	3 165	1 108 (53,9%)
Enköping	26 510	27 858	29 939	3 429 (12,9%)
Fjärdhundra	931	948	1 020	89 (9,6%)
Grillby	1 142	1 217	1 338	196 (17,2%)
Haga	433	482	496	63 (14,5%)
Hummelsta	930	929	937	7 (0,7%)
Lillkyrka	323	324	327	4 (1,2%)
Märsön	267	267	270	3 (1,1%)
Skolsta	256	266	269	13 (5,1%)
Örsundsbro	1 999	2 145	2 324	325 (16,3%)
Summa	34 848	36 693	40 085	5237 (15%)

I samhällsplaneringen behöver det ökande antalet innevånare och deras behov av kultur, fritids- och idrottsaktiviteter tas med tidigt i planeringen. En genomtänkt samplanering, flexibla lokaler och förvaringsytor kan vara en både

ekonomiskt och socialt hållbar väg för att möta morgondagens behov. Placering av kommunens verksamhetslokaler behöver göras med omsorg utifrån kommunens tillväxt, stötta till exempel ett hållbart resande, minimering av klimatrisker samt ge bra möjligheter till att delta i och själv utöva aktiviteter på fritiden.

Mycket av kommunens samhällsservice finns kopplat till tätorterna för att finnas tillgänglig för så många personer som möjligt. Utifrån bostads- och befolkningsprognosen ökar kransorter såsom Bredsand, Grillby och Örsundsbro mest. Det här är en viktig aspekt att ta med i planeringen av utvecklingen av mötesplatser i invånarnas närområde.

4.2 Omvärldsanalys

4.2.1 Energimål

EU:s klimatpolitik påverkar arbetet med energieffektiviseringar via Energy Efficiency Directive (EED) och Energy Performance Building Directive (EPBD). Direktivet sätter krav på energieffektivisering inom offentlig sektor på både nya och befintliga byggnader, samt montering av solceller. För att arbeta med detta jobbar samhällsbyggnadsförvaltningen med ett projekt kallat EnOff. Inom EnOff har ett antal objekt valts ut där energikartläggningar och eventuella åtgärder kommer att genomföras. Även drifttider ses över så att ventilationen inte står på när byggnaden står tom.

Bland upplevelseförvaltningens lokaler ingår bland annat en kartläggning av Bahcohallen, Sandbrohallen, Idrotts huset, Kulturskolan (Vårfruskolan), Fjärdhundrabadet, Enavallens idrottsplats, samt Joar Blå.

4.2.2 Förbunds krav

De olika idrottsförbunden ställer olika krav på hur anläggningar där deras respektive sport spelas ska se ut. Det här är för att eftersträva en likhet mellan alla matcher och användarupplevelser runt om i landet.

Beroende på vilket seriesystem laget spelar i så ställs olika krav på anläggningen. Exempelvis har Svenska Ishockeyförbundet en nivåtrappa som går från "Isyta" – "Tr hall" – "Publikhall" – "Förbundshall" – "Arena", där arena är den högsta nivån och de hallar som kan spela exempelvis Svenska Hockeyligan. Anläggningen behöver vara certifierad/godkänd från respektive förbund för att

kunna arrangera förbundens och/eller regions-/distriktsförbundsmatcher. Besiktningar genomförs för att säkerställa nivån.

Kraven på anläggningarna ses över regelbundet för att säkerställa en säker miljö och arbetsmiljö för besökarna, spelare och personal. Kraven uppdateras vid behov. Det här innebär att en anläggning som tidigare godkände en typ av match kan bli utdömd och därmed behöver större eller mindre lokalåtgärder genomföras för att nå den nya standarden.

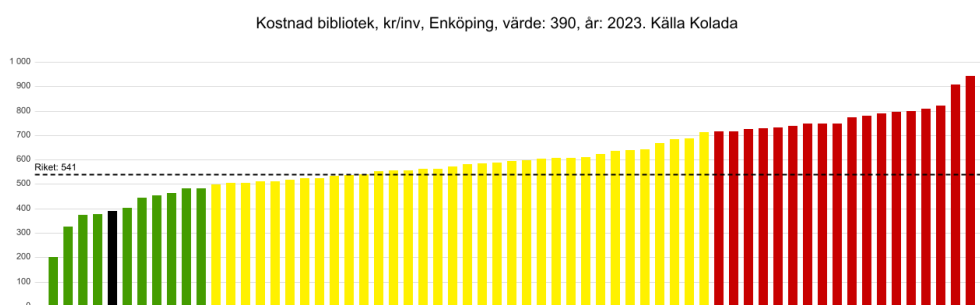
Situationen kan även vara att ett specifikt lag inom kommunen har möjlighet att flytta upp en division i sin serie, men att lokaler med de specifika kraven ej finns tillgängliga för att spela de nödvändiga matcherna på hemmaplan. Föreningen kan då bli tvungen att spela i en annan stad än Enköping om inte kraven uppfylls för den högre serien i de befintliga lokalerna.

4.2.3 Biblioteksverksamhet

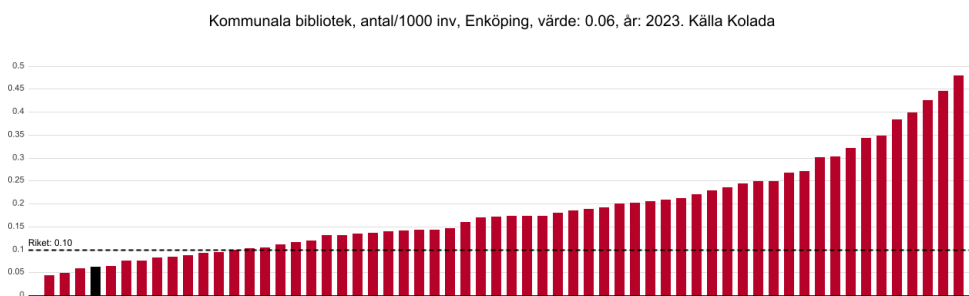
Funktioner som kulturlokaler och bibliotek är svåra att beräkna med hjälp av nyckeltal och har inte samma givna markanspråk som till exempel idrottshallar eller skola, men behöver likväl tas om hand i samhällsplaneringen.

Biblioteket har fått en ökad betydelse som mötesplats, för människor i digitalt utanförskap och som arena för olika konst- och kulturformer. Samverkan med både kommunala förvaltningar och civilsamhälle ökar i biblioteksverksamheten. Biblioteket har en utmaning att nå målgrupper som inte nås idag.

För att få en bättre uppfattning kan Enköpings kommuns verksamhet jämföras med andra kommuner. Där visar det sig, enligt statistik från 2023, att Enköpings kommun är en av de kommuner som satsar minst kronor per invånare på biblioteksverksamhet i förhållande till andra jämförelsekommuner helhet (tabell 1) och har även lägst antal bibliotek per 1000 invånare jämfört med andra jämförelsekommuner (tabell 2).

Tabell 1 – Kolada (2023): Jämförelse antal kronor/invånare, år 2023. Enköping, värde: 390 kr (svart stapel). Riket, värde: 541kr (streckad linje). Övriga staplar – pendlingskommuner nära större stad.

Tabell 2 – Kolada (2024): Jämförelse kommunala bibliotek, antal/1000 invånare, år 2023. Enköping, värde: 0,06 (svart stapel). Riket, värde: 0,10 (streckad linje). Övriga staplar – pendlingskommuner nära större stad.

4.3 Verksamhetsutveckling

4.3.1 Fysisk aktivitet

Idag är många fysiskt aktiva både inom och utanför civilsamhället, men inte alla. Trenden i samhället går mot en segregation även i fysisk aktivitetsnivå och det skapar ohälsa som påverkar hela samhället. Fysisk aktivitet, inaktivitet och hälsa är ojämnt fördelad i befolkningen och inom olika grupper i samhället. Möjligheter till en aktiv fritid bidrar till ökad folkhälsa vilket är en viktig prioritering utifrån den demografiska utvecklingen.

4.3.2 Kulturutövande

Det framtida kommunala uppdraget inom kultur går mot kultur som metod och utveckling för individens utveckling och integration. Det handlar mindre om att

Dokumenttyp Lokalbehovsplan

Beslutad av
Upplevelsenämnden

Gäller fr.o.m. 2025-03-27

Ersätter Lokalbehovsplan 2024

Gäller för
Upplevelseförvaltningen

vara åskådare och mer om att själv utöva kultur. Framtidens kulturlokaler går mot samlade öppna ytor, avgränsade rum, rum för spontana möten. Lokaler ska gå att ställa om för olika behov som exempelvis film, dans, webb och poddproduktion.

4.3.3 Föreningsliv

Framåt kommer inte kommunen att kunna finansiera alla framtida lokalbehov för föreningslivet. En utveckling som börjat och som behöver fortgå är föreningsinitierade anläggningar med extern finansiering och bidrag. Här behöver kommunen kunna möta upp med dels möjligheter att tillskapa arrenden, men också genom ekonomiska bidrag som krävs för att föreningar ska kunna erhålla externa bidrag. Kommunen kan också bidra med konsultativt stöd till föreningarna i processen.

4.3.4 Mötesplatser och nyckeltal

I upplevelsenämndens mål står specificerat behovet av att arbeta med kommunens mötesplatser. Begreppet mötesplatser är brett och innehåller många tolkningar. De mötesplatser som innefattas i lokalbehovsplanen är de lokaler som hyrs av kommunen för bland annat föreningsliv, såsom olika typer av föreningslokaler, men också mötesplatser för unga i form av fritidsgårdar. Under 2024-2025 kommer ett workshoparbete att påbörjas för att kartlägga kommunens befintliga mötesplatser och hur de kan utvecklas.

En stor fråga inom arbetet med mötesplatser är vilka typer av platser och hur många. Processen inkluderar även ett arbete inom förvaltningen att se över möjliga nyckeltal eller liknande bedömningsfaktorer som kan hjälpa verksamheten att lättare identifiera sina behov - exempelvis en princip om vilka typer och hur många mötesplatser som bör erbjudas i ett nybyggnadsområde.

4.4 Lokaler med förändrade förutsättningar

4.4.1 Skatehallen

En del av lokalerna av så kallade "fd Ungdomens Hus" på Sandgatan 9 hyrs av upplevelseförvaltningen för att användas som en skatehall för föreningslivet. Lokalen har låg nyttjandegrad och föreslås i upplevelsenämndens verksamhetsanalys 2024 att sägas upp under 2024. Lokalen har ej sagts upp och utredningen kring möjlighet för detta utreds vidare under 2025.

4.4.2 Rombergagården

Ett ökat tryck på fritidsgårdsverksamheten och en ökning inom normbrytande beteenden har inneburit att fler personal krävs för att klara verksamheten. För att hantera ekonomin inom befintlig budget flyttades verksamheten delvis till V-boden och behov av utökad budget beskrevs i upplevelsenämndens verksamhetsanalys 2024.

Till 2025 har budgeten tillfälligt utökats och verksamheten har återgått som tidigare till Rombergagården.

4.4.3 Fjärdhundrabadet

Fjärdhundrabadet är en lokal i behov av underhåll och har en dyr driftskostnad på grund av dess skick. I upplevelsenämndens verksamhetsanalys 2024 föreslås att om en minskning av ramen genomförs de närmsta åren finns alternativet att badet avvecklas. Det andra alternativet är att se över och utveckla Fjärdhundrabadet för att göra anläggningen mer attraktiv med lägre driftskostnader. I juni 2024 gav upplevelsenämnden förvaltningen i uppdrag, ärende UPN 2024/10 §24, att utreda vad som behöver göras för att minska nettoutgifterna för Fjärdhundrabadet.

En utredning med medborgardialog pågår och ska rapporteras till upplevelsenämnden under våren 2025.

4.4.4 Hummelsta fritidsgård

Hummelsta fritidsgård bedrivs idag genom ett samnyttjande i Hummelstaskolans lokaler. I annexet har även Kulturskolan viss verksamhet i skolans musiklokaler, samt skolbiblioteket hyr in personal från biblioteksverksamheten på upplevelseförvaltningen.

Dokumenttyp Lokalbehovsplan

Beslutad av
Upplevelsenämnden

Gäller fr.o.m. 2025-03-27

Ersätter Lokalbehovsplan 2024

Gäller för
Upplevelseförvaltningen

På cirka 5 års sikt kommer skolan att behöva öka sin lokalkapacitet för att kunna ta in den mängd elever som elevprognosen anger. Det här kan innebära att befintliga lokaler för skolbibliotek, musiksal, samt fritidsgård förändras.

En förstudie för kapacitetsökning på Hummelstaskolan kommer att beställas under 2025 av utbildningsförvaltningen för att se vilka åtgärder som behöver genomföras. I förstudien kommer olika lösningar behöva ses över för att se om ett fortsatt samnyttjande mellan exempelvis fritidsgård och skolans verksamheter är möjligt, eller om lokalbehovet behöver lösas på annat sätt.

5. Effekter på lokalbehov / framtida behov

Med grund i de nuvarande förutsättningarna och den framtida utvecklingen ser upplevelseförvaltningen att nedan åtgärdsförslag behövs för att möta det nuvarande och framtida lokalbehovet.

5.1 Idrott och fritid

5.1.1 Lokalutveckling

Fler bokningsbara hallar

När det gäller kommunens fullstora sporthallar är beläggningen redan idag så hög att bokningsbara tider i stort sett saknas. De båda ishallarna är i stort sett fullbelagda och antalet veckor för uthyrning på is har utökats för den nya Sandbrohallen. Det är av yttersta vikt vid planering av nya skolor att idrottshallar i anslutning till dessa samplaneras med behoven från föreningslivet.

Enköpings kommun saknar även en publikhall för att kunna hålla större sportevenemang. Ett tillskapande av en sådan hall innebär att idrottsföreningar och sportturismen kan utvecklas.

Övernattning i samband med evenemang

Enköping har profilerat sig som "lägerstaden Enköping" men det saknas bra och billiga övernattningsmöjligheter vid läger. Klassrummen är idag svåra att hyra ut för övernattning på grund av dyrbar utrustning som finns i klassrummen. När det nya gymnasiet och Lillsidanskolan i västra Enköping står färdiga kommer behoven av övernattning på hårt underlag till stor del vara uppfyllda. Det som saknas i Enköping som stad är enklare vandrarhem eller enklare hotell anpassade för föreningar. För att utveckla "lägerstaden Enköping" och förutsättningar för det behöver Enköping fler boendemöjligheter. Det här är något som behöver tas i beaktning i ett planeringsskede av områden nära större idrottshallar så att olika aktörer uppmuntras att bedriva boendeverksamhet.

Föreningslokaler dagtid

Lokaler för föreningsliv tillgodoses idag på olika sätt. Där det idag är störst brist är bokningsbara lokaler som är tillgängliga dagtid samt lokaler som är svåra att samnyttja på grund av den utrustning som måste stå permanent i rummet dygnet runt.

En vilja från föreningslivet är att tillskapa en samlingsplats för föreningar som kan agera exempelvis en mötesplats och knutpunkt för äldre som idag hyr in sig eller använder lokaler på olika sätt. Lokalerna ska dock vara tillgängliga att boka för alla typer av föreningsliv. Alla föreningslokaler kan ses som "Föreningshus" som kompletterar varandra och erbjuder en bredd av lokalmöjligheter till Enköping kommuns invånare och föreningsliv.

En utökning av föreningslokaler i form av "Föreningshus" kan innebära en inhyrning i ny lokal. Beroende på lokal kan även vissa anpassningar behöva genomföras. Vid planeringar av andra byggnader, exempelvis omvårdnadsboende eller skola, kan placeringar av gemensamhetslokaler, makerspace eller rörelserum planeras för att underlätta uthyrning och annan föreningsverksamhet.

5.1.2 Åtgärdsförslag

Bahcohallen

*Förbundskrav och bibehållen servicenivå
Se även behovsanalys under rubrik Multihall nedan.*

Enköping har inom vissa sporter inte anläggningar som motsvarar de krav som ställs för spel i högre serier. En sådan anläggning är Bahcohallen. Bahcohallen är en ålderstigen anläggning som varje år kräver dispensansökan för att kunna användas i Hockeyettan. En sådan dispens kommer troligen inte kunna erhållas i speciellt många år till. Kraven från förbundet har också skärpts, mycket utifrån att säkerställa en säker miljö och arbetsmiljö för besökare, personal och spelare, vilket innebär att en del större åtgärder krävs på 2-5 års sikt.

Status: Verksamhetens beslutsunderlag (VBU) och lokalprogram har tagits fram under 2024, och dialog har förts med både förbundet och föreningen. En förstudie påbörjas vintern 2025. Projektet är tänkt att samköras med underhållsplaner gällande renovering av fasaden.

Finansiering: Projekt finns med i Investeringsplan 2025-2034. Årtal för etapper och markeringsbelopp ses över under förstudien.

Preliminär verksamhetsstart: 2026-28

Bredsand camping – ersättning av stuga

Ersättning och ökad servicenivå

Bredsand camping kan idag inte erbjuda någon form av tillgängligt boende. På fastigheten finns det även idag en parstuga som är utdömd och behöver rivas, samt ersättas med en ny för att hålla campingens ekonomi lukrativ. Genom att skapa en ny stuga och ersätta den utdömda finns möjligheter att göra den tillgänglig utifrån dagens tillgänglighetskrav och därmed göra campingens verksamhet mer inkluderande.

Status: Utredning och genomförandebeslut genomfördes under sommaren och hösten 2024. Upphandling och bygglov hanteras under vintern 2025.

Finansiering: Projektet låg som investering för underhållsåtgärder, men flyttades över som avsatta pengar 2025 i samlingsposten "Hyresgästanpassningar UPF" utifrån verksamhetsanalysen 2024. **Projektet har i Investeringsplanen 2025-2034**

brutits ut som ett enskilt projekt då kostnaden och åtgärden lämpar sig bättre med de förutsättningarna.

Preliminär verksamhetsstart: 2025

C-paviljongen, Enavallen

Ersättning och bibehållen servicenivå

Idag finns en facilitetsbyggnad med omklädningsrum på Enavallen. Lokalerna är utdömda och ska ersättas med en ny byggnad liknande en nyligen byggd facilitetsbyggnad på Korsängsfältet.

Byggnaden utvecklas med mindre förändringar i dialog med föreningarna både för att förbättra utifrån erfarenheter från omklädningsbyggnaden på Korsängsfältet, samt för att möta de krav som ställs från fotbollsförbundet nu när Enköpings SK Fotboll (ESK) har gått upp i division 1.

Status: Projektstart. Det pågår en dialog med föreningar. Den befintliga facilitetsbyggnaden planeras att rivs 2025. Genomförandebeslut taget 2024.

Finansiering: Markeringsbelopp och projekt i Investeringsplan 2025-2034.

Preliminär verksamhetsstart: 2026

Facilitetsbyggnad(er), Höken IP, och Gånstaspåret

Ökad servicenivå

En autonom toalett per anläggning; Höken IP och Gånstaspåret ska installeras för att kunna ge en bättre service till besökarna. Projekten är mindre facilitetsbyggnader och inkluderas i det strategiska markanläggningsarbetet. Kostnad, underhåll och drift ansvaras därför enbart av upplevelseförvaltningen.

Status: Genomförandebeslut taget 2024. Projektet planerades att stå klart 2024, men på grund av utökade behov av markutredning har projektet skjutits upp till 2025. Facilitetsbyggnaden på Nyladabadet som ingick i projektet i förra lokalbehovsplanen har även plockats bort då det dök upp hinder gällande omkringliggande påverkan på vatten och avlopp.

Finansiering: Markeringsbelopp och projekt i Investeringsplan 2025-2034.

Preliminär verksamhetsstart: Hösten 2024

Dokumenttyp Lokalbehovsplan

Beslutad av
Upplevelsenämnden

Gäller fr.o.m. 2025-03-27

Ersätter Lokalbehovsplan 2024

Gäller för
Upplevelseförvaltningen

Föreningshus

Kapacitetshöjande

Upplevelseförvaltningen har i samarbete med samhällsbyggnadsförvaltningen (sen januari 2025 teknik- och serviceförvaltningen) under 2024, med direktiv från kommunalråden, genomfört en utredning för att utöka "Föreningshus" och hitta möjliga föreningslokaler att hyra dagtid inom befintligt kommunalt bestånd. Under hösten kom ett inriktningsbeslut från upplevelsenämnden att utreda inrättning av ett temporärt föreningshus på Sandbroskolan, gamla gymnasiet lokaler. Utredningen fortlöper och en lösning planeras vara på plats under 2025.

Finansiering: Vid inhyrning behöver kostnad för hyra, drift, och eventuella anpassningar täckas upp för genom politiskt beslut i upplevelsenämnden, kommunstyrelsen, och kommunfullmäktige.

Preliminär verksamhetsstart: Under utredning

Nya lokaler för personal och maskinpark i Örsundsbro

Ersättning och bibehållen servicenivå

Verksamheten har idag en liten lokal i sporthallen i Örsundsbro där någon enstaka maskin kan förvaras samt personalutrymme i ett funktionärsrum. Den stora delen av maskinparken förvaras dock utomhus och i containrar vilket innebär en risk ut säkerhet- och arbetsmiljösynpunkt. Ett alternativ har tagits fram där en enklare garageutbyggnad byggs från sporthallen.

Status: Utredning och upphandling genomfördes under 2024 och genomförande planeras till år 2025.

Finansiering: Pengar fanns avsatta 2024 i samlingsposten "Hyresgästanpassningar UPF" i Investeringsplan 2024–2033. Då projektet inte hann genomföras under 2024 omfördelas pengar till "Hyresgästanpassningar UPF" för 2025.

Preliminär verksamhetsstart: 2025

Ny sporthall

Kapacitetshöjande

Enköping växer kraftigt, särskilt i gruppen barn och unga. Om ytterligare en kommunal grundskola ska byggas behöver även en ny sporthall uppföras för skolan och civilsamhället. Sporthallen kan, likt Västerledens aktivitetscenter, kunna anpassas för att ge någon idrott bättre förutsättningar. Om en ny grundskola placeras nära Idrottshuset skulle en multihall kunna ersätta behovet av en ny sporthall.

Status: **Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden (sen januari 2025 utbildningsnämnden) godkände i december 2024 en förstudie gällande placering av en ny kommunal grundskola som redovisar tre möjliga tomter. Utredning kring storlek och val av tomter utreds vidare under 2025. Detta projekt synkas med projekt ny grundskola i utbildningsnämndens Lokalbehovsplan.**

Finansiering: Markeringsbelopp och projekt i Investeringsplan 2024-2033.

Preliminär verksamhetsstart: 2034

Västerledens aktivitetscenter

Ersättning, bibehållen servicenivå och kapacitetshöjande

Området runt Romberga och Västerleden växer, särskilt i gruppen barn och unga. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden bygger en ny grundskola för förskoleklass-årskurs 9, Lillsidanskolan, som ska ersätta Enöglaskolan. Med anledning av detta ska även en ny sporthall uppföras för skolan och civilsamhället. Den ska ersätta de två små befintliga gymnastiksalarna på Enöglaskolan som inte är ändamålsenliga. Sporthallen ska anpassas och utökas för att ge gymnastiken bättre förutsättningar att utöva sin idrott.

Status: Byggnation pågår. Genomförandebeslut taget 2023.

Finansiering: Markeringsbelopp och projekt i Investeringsplan 2025-2034.

Preliminär verksamhetsstart: 2026

Utveckling av bokningsbara lokaler

Ökad servicenivå och kapacitetshöjande

Arbete pågår för att kartlägga status och förutsättningar på befintliga lokaler i kommunens bestånd. För att utöka möjligheten för samverkan kan extra medel behöva tillsättas för att anpassa befintliga lokaler och därmed göra dem mer uthyrningsbara. Det här kan göras via exempelvis utökade lås och larm, eller bättre förutsättningar för enkel tillredning av fika. Projektet inkluderar utveckling av lokaler inom hela upplevelseförvaltningens bestånd.

Status: Workshopserie för att kartlägga behov och utvecklingsområden genomförs under 2024-2025.

Finansiering: Projektet hanteras genom hyresgäst Anpassningar.

Projektet kan genomföras genom att utöka upplevelseförvaltningens hyresgäst Anpassningsbudget under ett antal år och därmed skapa möjligheter att kontinuerligt utveckla olika lokaler genom mindre eller mellanstora lokalanpassningar.

Preliminär genomförandetid: 2025-2028

Utveckling av Idrottshuset (multihall)

Ökad servicenivå, kapacitetshöjande och ökad ambitionsnivå

Projektet Utveckling av Idrottshuset inkluderar ett antal olika lokalbehov och lokalprojekt. Lokalbehoven varierar i storlek och kan tillgodoses i etapper eller som ett gemensamt utbyggnadsprojekt – därför är den preliminära verksamhetsstarten satt från 2027-2032. En förstudie bör dock ta ett helhetsgrepp om alla behoven.

Multihall

Idrottshusets A-hall är den hall i kommunen som har störst publikkapacitet. Denna hall är ålderstigen och kommer inte vara godkänd för spel om representationslag avancerar till högre serie, vilket vi ser är behovet redan idag för exempelvis handbollen. Om föreningen går upp i Allsvenskan ställs högre krav på hallen de spelar i. En dispens kan vara möjlig att få för ett fåtal år om kommunen kan visa att ett projekt för att bygga en multihall är pågående. Om dispens inte kan ansökas och projektet inte går igenom innebär det att hemmamatcher måste spelas i omkringliggande orter. Detta innebär negativa

Dokumenttyp Lokalbehovsplan

Beslutad av
Upplevelsenämnden

Gäller fr.o.m. 2025-03-27

Ersätter Lokalbehovsplan 2024

Gäller för
Upplevelseförvaltningen

konsekvenser för kommunen ur både verksamhets- och ekonomisk synpunkt då kostnaderna för föreningarna blir väsentligt högre och intäkterna för kommunen minskar.

En multihall med, av förbunden, godkända mått och publikkapacitet i anslutning till Idrottshuset skulle ge nya förutsättningar för att kunna utöva elitidrott i Enköping för ett flertal olika idrotter. Genom att bygga en multihall istället för enbart en större publikhall så finns det även en större flexibilitet då en multihall består av två fullstora hallar bredvid varandra. Hallarna kan öppnas upp mot varandra och med utdragbara läktare kan olika matcher och evenemang hållas.

En multihall bidrar även till att skapa bättre förutsättningar för evenemang, mässor och företagsarrangemang. Den kan bidra till kommunens fortsatta utveckling genom turism, idrottsturism samt en utveckling av konceptet lägerstaden Enköping. En multihall kan samnyttjas och ha flera funktioner inklusive scen- och förråds möjligheter vid konserter och arrangemang.

Enköping växer och med det följer behov av ytterligare skolor och därmed också nya sporthallar. I diskussionerna har en eventuellt kommande placering på nära Idrottshuset för en ny grundskola varit aktuell. Om så blir fallet kan en multihall i Idrottshuset lösa behovet av idrott för den skolan.

Verkstad

Befintliga lokaler för verkstad för bland annat reparation av utrustning ligger idag på Enavallen. Lokalerna har minskats under åren och innebär idag en sämre arbetsmiljö. Om verksamheten ska kunna utvecklas behövs en bättre lokal. Genom att flytta verkstaden i anslutning till Idrottshuset så finns bättre möjligheter att effektivisera arbetet för den personalen som är på plats och även utöka möjligheten att återbruka och reparera befintlig utrustning, vilket minskar klimatpåverkan samt kostnader. Befintliga verkstadsutrymmen som också har en sämre arbetsmiljö skulle i och med denna flytt slås samman.

Förråd

Material, bland annat täckgolv, förvaras idag i containrar utomhus. Dessa skulle behöva förvaras på ett bättre sätt i en mer permanent lösning.

Fritidsbanken utvecklas och desto mer befolkningen ökar, desto större blir behovet av verksamhetens tjänster. Detta innebär ett utökat behov av förvaring till verksamhetens utrustning och material.

Bordtennis

Stratos Enköping Bordtennis BTK har idag en av hallarna på Idrottshuset. I och med framgångarna inom bordtennisen nationellt de senaste åren ser föreningen ett ökat intresse hos invånarna att spela, men lokaler sätter begränsningar i hur många som kan delta. I en utveckling av Idrottshuset behöver detta ses över för att se om befintliga lokaler kan utökas, eller om behovet kan uppfyllas i multihallen och annat föreningsliv kan ta över föreningens nuvarande hall.

Fröidrott

Fröidrotten hade innan vattenskadan och reoveringen 2018 lokaler i Idrottshuset. I samband med reoveringen togs fröidrottens utrymmen och utrustning bort. Idag saknas ändamålsenliga inomhuslokaler för fröidrotten. En utveckling av Idrottshuset, och i en multihall skulle detta behov kunna ses över och tillgodoses.

Status: Verksamhetens beslutsunderlag (VBU), lokalprogram, samt beställning av förstudie ska genomföras under 2025.

Finansiering: Projektet Multihall finns med i Investeringsplan 2025-2034 med markeringsbelopp färdigställande år 2031.

Preliminär verksamhetsstart: 2028-2032

5.2 Kultur

5.2.1 Lokalutveckling

Samlingslokaler

Det kulturpolitiska programmet pekar ut behov av samlingslokaler och platser för kulturella möten, bibliotek, fritidsgårdar, skolor, omvårdnadsboenden och idrottsanläggningar. Samlingslokaler av olika slag är viktiga för både arrangörer och utövare.

Kulturell infrastruktur på landsbygd och i kransort

För att invånarna i kransort och landsbygd ska känna att deras del av kommunen utvecklas, samtidigt som mål kring livslångt lärande och aktiviteter på fritiden uppfylls, så behöver servicenivån i kransort säkerställas. För att kunna ta del av kultur utan att resa in till Enköping behövs lokaler för detta i kransort. Det gäller exempelvis meröppna folkbibliotek i kransort, kulturskolans möjlighet till undervisning i skolans lokaler, och lokaler för att arrangera aktiviteter inom kulturgarantin för förskolebarn.

Ett stärkt och utvecklat kulturutbud på landsbygden är utpekat i flera strategier. Samlingsplatser med aktiviteter är viktig för utvecklingen av landsbygden och kransorterna. Kommunens lokaler i kransort är viktiga, men även befintliga bygdegårdar behöver ha en förhöjd servicenivå för att kommunens mål ska uppfyllas. Samverkan med lokalhållande föreningar och med satsningar på exempelvis teknisk utrustning och tillgänglighetsanpassningar kan lokalerna utvecklas. Olika finansieringsformer är aktuella och behöver samverka för att satsningen ska komma till stånd. Det kan vara kommunalt stöd och externa projektmedel på exempelvis teknisk utrustning och tillgänglighetsanpassningar.

5.2.2 Åtgärdsförslag

Graffitivägg

Kapacitetshöjande

Under 2024 godkände upplevelsenämnden ett medborgarförslag för att inrätta en graffitivägg för kommunens invånare. Utredning kring förutsättningar och placering för detta utreds under 2025. Kostnaden för detta finansieras med hyresgästanpassningsmedel eller markanläggningsmedel beroende på placering.

Status: Utredning och inventering av möjliga placeringar genomförs under 2025.

Finansiering: Projektet hanteras genom hyresgästanpassningar.

Preliminär verksamhetsstart: Under utredning.

Kulturhus Joar

Ökad servicenivå och kapacitetshöjande

Renovering av befintliga hus och omställning av lokaler till ett välkomnande och tillgängligt kulturhus Joar. Lokalerna ger alla invånare och besökare möjlighet att ta del av och utöva kultur. I ett växande Enköping är renovering av stora teatersalongen, huvudbibliotek, biograf samt flytt av museet och turistinformation i huvudsak en bibehållen servicenivå, men även en ökning då ny samverkan möjliggörs i ett samlat kulturhus. Huvudbibliotekets lokalyta har inte utökats sedan mitten på 1990-talet.

Status: Programhandlingsfas till maj 2023, därefter pausat till våren 2024. Beslut om genomförande april 2024. Upphandling under 2025.

Finansiering: Markeringsbelopp och projekt i Investeringsplan 2025-2034.

Preliminär verksamhetsstart: 2028

Evakuering Joar Blå

Under projektets genomförande kommer verksamheter i Joar Blå att behöva evakueras till andra lokaler. Utredningar och anpassningar för detta är pågående.

En av verksamheterna som behöver evakueras är stadsbiblioteket som enligt lag behöver finnas öppet och tillgängligt för Enköpings invånare. Verksamheten kommer att evakueras till Sandbroskolan, gymnasiets gamla lokaler, vid årsskiftet 2025/2026. Vissa anpassningar kommer att behöva genomföras i lokalerna för verksamheten.

Dokumenttyp Lokalbehovsplan

Beslutad av
Upplevelsenämnden

Gäller fr.o.m. 2025-03-27

Ersätter Lokalbehovsplan 2024

Gäller för
Upplevelseförvaltningen

Finansiering: Hyran och hyrestillägg för anpassningar planeras att täckas inom befintlig hyra för Joar Blå.

Preliminär verksamhetsstart: 2026

Lokalutrymme för bokautomater

Kapacitetshöjande

Bokautomat, ibland även kallad bokomat eller bibliomat, ökar bibliotekens tillgänglighet i kransort som idag saknar filialbibliotek. Med hjälp bibliotekslånekort kan låntagarna öppna automaten och låna böcker. Bokautomat är ett komplement till biblioteksbusen. De behöver en fysisk placering på 5 års sikt och placeras i kransort på en central plats där många passerar dagligen till exempel i anslutning till en idrottshall.

Status: Utredning och inventering av möjliga placeringar genomförs under 2025.

Finansiering: Projektet hanteras genom hyresgästanpassningar.

Preliminär verksamhetsstart: Under utredning.

Ny lokal för fritidsgård V-boden, Västerledens aktivitetscenter

Ersättning, bibehållen servicenivå och kapacitetshöjande

Förstudie för ny sporthall och fritidsgård, Västerledens aktivitetscenter, är framtagen i samband med projektet ny grund- och anpassad grundskola i västra Enköping, Lillsidanskolan. Lillsidan är det bostadsområde i kommunen som har flest antal unga och fritidsgården är strategisk viktig för området och dess utveckling. Den demografiska utvecklingen visar att målgruppen ökar. För att upprätthålla servicenivån behövs en större lokal som är anpassad för fritidsklubb och fritidsgård. Lokalbehoven är inkluderade i byggnaden Västerledens aktivitetscenter. Befintliga lokaler på Västerledstorg flyttas ut ur när de nya lokalerna står klara.

Status: Pågående byggnation. Genomförandebeslut taget 2023.

Finansiering: Markeringsbelopp och projekt i Investeringsplan 2025-2034.

Preliminär verksamhetsstart: 2026

Ny lokal för meröppet folk- och skolbibliotek i Örsundsbro, i ny skola

Ersättning och bibehållen servicenivå

Örsundsbro har idag ett bibliotek med funktionerna meröppet, folkbibliotek och skolbibliotek. Verksamhetens förutsättningar förändrades 2021 då lokalen delades av och ytan minskade för att ge plats åt skolans växande elevantal. Kommunens håller just nu på att bygga en ny grundskola i Örsundsbro. I samband med det projektet byggs ett nytt meröppet folkbibliotek på 300 kvm, vilket är en ökning till den ursprungliga ytstorleken. Det bibehåller service åt alla invånare i alla åldrar vilket stärker språket, demokrati och möjlighet till möten och studier. Bibliotekslokalen kan med fördel samnyttjas mellan funktionerna meröppet bibliotek, folkbibliotek och skolbibliotek, likväl för kulturaktiviteter och programverksamhet.

Status: Projektet är en del av skolans projekt om ny grundskola i Örsundsbro. Genomförandebeslut taget 2024.

Finansiering: Markeringsbelopp och projekt i Investeringsplan 2025-2034.

Preliminär verksamhetsstart: 2027

5.3 Behov planberedskap för extern verksamhet

Föreningslokaler bedrivs inte bara i kommunala lokaler och därför behöver det förberedas i samhällsplaneringen så att även privata aktörer kan erbjuda billigare lokaler till föreningar i exempelvis bostadshus.

5.4 Samverkansmöjligheter

För att skapa ett effektivt lokalutnyttjande behövs samnyttjande av lokaler så långt som möjligt. Det här innebär exempelvis att en verksamhet använder lokalerna under dagtid och en annan under kvällstid och helger. De lokaler som går att samnyttja är ofta de lokaler som delar liknande verksamhetsområde eller där möblering och utformning är så flexibelt så att funktionen kan ändras beroende på vilken verksamhet som bedrivs i den. Vissa rum med rumsspecifika funktioner eller rum där utrustning ej kan flyttas på, är därför svårare att samnyttja.

Samnyttjande är fördelaktigt ur flera perspektiv. Det ger en god service, ökar nyttjandegraden och är kostnadseffektivt. Det är av yttersta vikt vid samnyttjande att det sker på lika villkor och att samnyttjansavtal eller hyresavtal skrivs vid längre perioder av lokalanvändande. En kontinuerlig och öppen dialog mellan samverkansparterna underlättar en smidig organisation som kan möta de olika verksamheternas behov.

Befintliga lokaler

Lokaler som upplevelseförvaltningen hyr ut till föreningsverksamhet eller annan förvaltning är bland annat idrottshallarna, och aulan på Westerlundska gymnasiet. Det finns även ett antal föreningslokaler som hyrs ut helt eller delvis till en förening, exempelvis Skyttecentrum.

Lokalerna på Kyrkogatan 2 (Vårfruskolan) samnyttjades fram till hösten 2024 mellan Kulturskolan och estetiska programmet vid Westerlundska gymnasiet då de flyttade till den nya gymnasiebyggnaden. Arbeta pågår därför att hitta en ny samnyttjanspart i lokalerna. Kulturskolan har även uppsökande verksamhet i grundskolor i Enköpings kommun. Detta sker i samarbete med skolan.

Framtida lokaler

I det framtida Kulturhus Joar kommer flera verksamheter inom upplevelseförvaltningen att samverka i samma byggnad.

Dokumenttyp Lokalbehovsplan

Beslutad av
Upplevelsenämnden

Gäller fr.o.m. 2025-03-27

Ersätter Lokalbehovsplan 2024

Gäller för
Upplevelseförvaltningen

Ett arbete pågår under 2024 och framåt för att kartlägga samt inventera befintliga lokaler och identifiera vilka lokaler som skulle kunna utvecklas för att utöka uthyrbarheten, samnyttjandet och utveckla mötesplatser.

5.6 Konsekvenser om förslagna investeringar inte prioriteras

Nedan presenteras de olika åtgärdsförslagen och konsekvenserna som kommer om åtgärden inte genomförs. Flera av upplevelseförvaltningens verksamheter och lokaler är kopplade till Kommunfullmäktiges mål 2024-2027 samt Enköpings vision 2030. Genom att berika Enköpings kommun med en bred palett av kultur-, fritid-, och idrottsliv så uppmuntrar nedanstående åtgärder kommunens invånare till att utveckla sina intressen utöver sitt dagliga arbete eller sin dagliga skolgång och ger därmed förutsättningar att bli sitt bästa jag.

ENHET	KONSEKVENSER OM ÅTGÄRD EJ GENOMFÖRS
BAHCOHALLEN	Om åtgärd ej genomförs begränsas möjligheterna för Enköpings kommuns idrottsföreningsliv att hålla matcher i högre serier på hemmaplan. Detta kan påverka besöksnäringen, föreningslivet och idrottsturismen till Enköping.
BOKAUTOMATER	Om åtgärd ej genomförs begränsas bibliotekverksamhetens möjlighet att nå ut till kransorter som inte har ett folkbibliotek i sin närhet. Det begränsar även tillgänglig folkbildning.
BREDSAND CAMPING – ERSÄTTNING AV STUGA	Om åtgärd ej genomförs kan Bredsand camping begränsas campingens inkomster då befintlig parstuga som ska ersättas är utdömd. Campingen kan även inte erbjuda något tillgänglighetsanpassat boende vilket strider mot Kommunfullmäktiges mål som förespråkar självständighet och tillgänglighet för kommunens invånare.
ENAVALLEN C-PAVILJONG, OMKLÄDNING	Åtgärd är beslutad att genomföras till 2026. Om åtgärd ej genomförs kan fullgod service inte upprätthållas på Enavallen då befintlig facilitetsbyggnad är utdömd.
FACILITETSBYGGNAD(ER) HÖKENS IP, GÅNSTASPÅRET	Åtgärd är beslutad att genomföras till 2024. Om åtgärd ej genomförs begränsas servicen på anläggningarna, vilket kan ha påverkan på antal besökare som tar sig till dit. Att erbjuda servicen bjuder in fler personer att ta sig ut och uppmuntrar till fysisk aktivitet.
FÖRENINGSHUS	Om åtgärd ej genomförs begränsas antal mötesplatser för föreningar med behov dagtid, samt de föreningar som idag saknar lokal kan ej bedriva sin verksamhet.

GRAFFITIVÄGG	Om projektet inte genomförs kan upplevelsenämndens beslut inte fullföljas och konstutövandet genom graffiti begränsas
KULTURHUS JOAR	Åtgärd är beslutad att genomföras till 2028. Om åtgärd ej genomförs kan bibliotekslagen inte fullföljas i lokaler med god arbetsmiljö. Biblioteket och resterande byggnad är i behov av renovering. Att inte genomföra kulturhuset skulle också innebära ett sämre lokalnyttjande då den nya konstellationen innebär möjligheter till samverkan mellan verksamheterna. Det bidrar också till att skapa en knutpunkt för Enköpings kulturliv.
MASKINHALL ÖRSUNDSBRO	Om åtgärd ej genomförs kan inte en fullgod arbetsmiljö upprätthållas för verksamheten.
MERÖPPET BIBLIOTEK ÖRSUNDSBRO	Åtgärd är beslutad att genomföras till 2027. Om åtgärd ej genomförs uppfylls inte lagen om att grundskolan behöver ett skolbibliotek. Det begränsar även bibliotekverksamhetens möjlighet att även bedriva folk- och meröppet bibliotek som bidrar till folkbildningen.
NY IDROTTHALL	Om åtgärd ej genomförs kan fullgod idrottsundervisning ej genomförs i den nya grundskolan. Det förhindrar även föreningslivet från att utvecklas då de befintliga bokningsbara idrottshallarna redan når hög kapacitet.
UTVECKLING AV BOKNINGSBARA LOKALER	Om åtgärd ej genomförs minskas möjligheterna till ett effektivt lokalutnyttjande i form av samnyttjande och ökad bokningsbarhet.
UTVECKLING AV IDROTTHUSET (MULTIHALL)	Om åtgärd ej genomförs begränsas möjligheten för Enköpings kommuns föreningsliv att hålla matcher i högre serier på hemmaplan, samt övrigt föreningsliv som är i behov av att utveckla sina idrottslokaler. En fullgod arbetsmiljö kan även inte upprätthållas för personalen som jobbar i verkstaden. Genom att inte utveckla Idrottshuset begränsas möjligheterna till att ha större evenemang och matcher, vilket i sin tur påverkar besöksnäring, och turism. Om behovet av en multihall inte kan uppfyllas innebär det negativa konsekvenser för kommunen ur både verksamhets- och ekonomisk synpunkt då kostnaderna för föreningarna blir väsentligt högre och intäkterna för kommunen kan minska.
VÄSTERLEDENS AKTIVITETSCENTER	Åtgärd är beslutad att genomföras till 2026. Om åtgärd ej genomförs kan fullgod idrottsundervisning inte bedrivas och föreningslivet begränsas.
VÄSTERLEDENS FRITIDSGÅRD	Åtgärd är beslutad att genomföras till 2026. Om åtgärd ej genomförs minskar mötesplatser för unga och det brottsförebyggande arbetet som verksamheten bedriver försvåras.

6. Sammanvägd behovsbedömning och förslag

Lokalbehovet för nedanstående åtgärdsförslag är baserad på ett behov av utökad servicenivå, förbundskrav, förbättrad arbetsmiljö, utvecklat föreningsliv och verksamhet, samt ett ökat samnyttjande.

6.1 Förslag investeringsplan 2026–2035

ENHET	PROJEKT	PREL VERKS. START	STATUS PROJEKT
FACILITETSBYGGNAD(ER) HÖKENS IP, GÅNSTASPÅRET	Ökad servicenivå	2025	Upphandling och markutredning
MASKINHALL ÖRSUNDSBRO*	Ersättning och bibehållen servicenivå	2025	Upphandling och bygglov
BREDSAND CAMPING – ERSÄTTNING AV STUGA	Ersättning och ökad servicenivå	2025	Upphandling och bygglov
FÖRENINGSHUS INHyrning	Ersättning, kapacitetshöjande	2024-2028	Utredning 2025
UTVECKLING AV BOKNINGSBARA LOKALER*	Ökad servicenivå, kapacitetshöjande	2025-2028	Löpande utredningar
ENAVALLEN C-PAVILJONG	Ersättning och bibehållen servicenivå	2026	Projektering
VÄSTERLEDENS AKTIVITETSCENTER OCH FRITIDSGÅRD	Ersättning, bibehållen servicenivå och kapacitetshöjande	2026	Byggnation pågår
BAHCOHALLEN	Förbundskrav och bibehållen servicenivå	2026-28	Förstudie våren 2025
MERÖPPET BIBLIOTEK ÖRSUNDSBRO I PROJEKT ÖRSUNDSBRO GRUNDSKOLA	Ersättning och bibehållen servicenivå	2027	Byggnation pågår
UTVECKLING AV IDROTTHUSET (MULTIHALL)	Ersättning, ökad servicenivå, kapacitetshöjning och ökad ambitionsnivå	2027-2032	Behovsutredning och underlag under 2025

Dokumenttyp Lokalbehovsplan

Beslutad av
Upplevelsenämnden

Gäller fr.o.m. 2025-03-27

Ersätter Lokalbehovsplan 2024

Gäller för
Upplevelseförvaltningen

KULTURHUS JOAR	Ökad servicenivå och kapacitetshöjande	2028	Upphandling 2025
NY SPORRHALL**	Kapacitetshöjande	2034	Förstudie 2025
BOKAUTOMATER*	Kapacitetshöjande		Avvaktar
GRAFFITIVÄGG*	Kapacitetshöjande		Avvaktar

*Finansieras med hyresgästanpassningsmedel

**Projekt planeras i samråd med planering för ny grundskola. Beroende på placering av grundskolan kan behovet ersättas av multihallen, och därmed behövs inte projektet "ny sporthall".

6.2 Lokaler som lämnas

Nedan tabell visar på en sammanställning av de lokaler som har sagts upp under det senaste året, kan komma att sägas upp, eller som kommer att sägas upp de kommande åren.

ENHET	TYP AV LOKAL	UTFLYTT	BESLUT
SKATEHALLEN	Extern hyresvärd, Föreningslokal	2025	Ambition att sägas upp under 2025
V-BODEN	Extern hyresvärd, Fritidsgård	2026	Uppsägning genomförs under 2025.
MUSEET, RÅDHUSGATAN	Museum	2028	Beslut tagit i samband med genomförandebeslut för Kulturhus Joar. Uppsägning genomförs under 2027.

Bilaga Markbehovsplan för upplevelsenämndens lokalförsörjning

Ny idrottshall, ny grundskola

Då projektet för ny sporthall inkluderas i projektet för ny grundskola så måste tomtstorleken för en ny grundskola beräknas så att även en sporthall kan få plats. Detta är inte aktuellt på samma sätt om en ny grundskola placeras så att befintliga idrottshallar eller en ny multihall kan användas. En mindre gymnastikhall eller rörelserum kan behöva byggas för de yngsta barnen även om ett samnyttjande kan göras i annan idrottshall, men storlek är då inte lika ytkrävande. Vid byggnation av ny sporthall behöver antal parkeringar dimensioneras för besök även kvällar och helger under uthyrning till föreningslivet.

Storlek på hallen kan räknas vara liknande som Enahallen, vilket är cirka 2100kvm BTA samt parkering.

Multihall

Projektet multihall har som arbetsplan att placeras vid Idrottshuset, på samma plats som gamla badhuset. Gamla badhuset behöver i sådana fall rivas. En grov uppskattning utifrån referenser kan ge en storlek på cirka 4200kvm BTA samt parkering. **En behovsutredning och beställning av förstudie för att säkerställa storleken och förutsättningarna för multihallen kommer att genomföras under 2025.**